

Buraya nereden geldik?

Türkiye'deki müslümanların haline bakarak ağlayıp sızlanmadan, kıs kıs gülüp kendimizi istihzaya kattırmadan bir değerlendirme yaptığımızda gördüğümüz şey onların şimdiye kadar kendi aralarından nebevî modeli üstün tutan bir zümre çıkarmamış oldukları ve giderek nebevî toplum yaklaşımında bulunanlardan buca buca kaçmış olduklarıdır. Nebevî modele ulaşmak için siyasi iktidara el koyma ön şartı yoktu. Türkiye'de yaşayan müslümanlar olarak nebevî modelden kaçma kaçma buraya geldik. Hiç bir gayri müslim kuvvet bizi buraya raptolmaya icbar etmedi.

**İSMET
ÖZEL**

İslâmî safiyetimizi koruyabilseydik görecektik ki bütün toplumlarda olduğu gibi nebevî toplumda da bir yanda yöneten diğer yanda yönetilen bulunması kaçınılmazdı. Bizler ise aramızdan yol gösterenlerin çıkmasını istemedik. İsteseydik nebevî toplumda yönetilen çoğunluğun tek yöneticinin ve yönetimi yürürlüğe koyan azınlığın varlığını kendi hayat düzeninin ve giderek kendi şahsiyet bütünlüğünün güvencesi olarak gördüğünü farkedebilecektik. İlk bakışta bu işleyiş demokrasi sanılabilir. De-

mokrazi ile nebevî model arasındaki biçimsel benzerlik yöneten yönetilen ilişkisinde cemaate tanınan öncelikten doğuyor. Oysa bu ikisi arasında mahiyet farkı vardır. Demokrasi topluluğun alınan kararlarda etkin oluşunu temin eder. Kararların hangi istikamette belireceği demokratik ilkeler arasında yer almaz. Nebevî modelde ise cemaat karar almada değil alınan kararların istikamet üzere olup olmadığının belirlenmesinde etkilidir. Nebevî toplum o istikametın korunması için teşkil edilmiştir. Nebevî toplumda cemaatin hayrı ve hayırlı cemaat birbirinin içindedir.

Sırf bu yüzden büyük çoğunluk kendi bünyesinde yürütmeyi sağlayacak bir "hayırlılar" zümresi oluşturabilir. Bu zümre bir denetim unsuru olarak değil, cemaatin istikameti tutturmasında destek sağlayıcı unsur olarak iş görür. Bu zümre o cemaatin mesafe katetmek istediği her hususta cemaatin fertlerine katkıda bulunur ve cemaatin başındaki şahsın hakikatle kurduğu bağlantı dışında bağlantılar kurmak zorunda kalmayacağı şartların bekçiliğini yapar.

Nebevî toplum modelinde cemaatin başında bulunan şahıs hem kendini çevreleyen hayırlı zümrenin, hem de bütün topluluğun mahrum kalmak istemedikleri bir şahıstır. Onun hakikatle kurduğu bağlantı bütün diğerlerinin birer başvuru kaynağıdır. Eğer o bilgisi, ahlâki titizliğiyle istikametın korunması bakımından vazgeçilmez vasıflar taşımıyorsa cemaatin başında olmasına da gerek yoktur.

Dikkatlerinizi dile getirilen özellikleri bakımından nebevî toplum modelinin yer yer totaliter rejimlerle, yer yer de demokratik düzenle görünüşte benzeşen yanları olduğuna çevirmiş olabilirsiniz. Ama asıl dikkat edilmesi gereken sözünü ettiğimiz modelin önceden tasarlanmış ve tek tek bütün insanların hakikat arayışlarını gözardı ederek günlük hayatları üzerine geçirilen bir kalıp olmadığıdır. Eğer ömrünü hakikat arayışına vakfetmiş bir cemaat yoksa ortaya hayırlı bir zümre çıkmayacak ve onlar da koruma altına almayı kaçınılmaz sayacakları "imam"ı tanıma yeterliği gösteremeyeceklerdir.

Süreç merkezden muhite işleyiş gösterdiğinde de hakikat arayışının belirleyici olduğunu görürüz: Salih bir şahıs ancak bir salihler zümresinin koruyuculuğundan yararlanabilir ve salihlerden olmayı en üstün değer kabul eden bir topluluk cemaat vasfı taşıyan birlik meydana getirebilir. Nebevî toplum modeli ne Eflatun'un devleti gibi bir kalıp, ne de demokrasi gibi ona ulaşmak için zorlamalara başvurduğumuz bir ideal düzendir. Bu model bizim itikadi bütünlüğümüzde gömülü durur. Yaşarken içine düştüğümüz toplum ilişkilerinin değerlendirilmesinde bu modeli mihenk taşı olarak kullanırız. O bizim zihnî seviyemizi, kavrayış üstünlüğümüzü koruyan değerler arasındadır.